

būs bargā ziema

EGONA ZĪVERTA FOTO

<< Lai kaut ko ieviestu vai grozītu, notiek garas un plašas debates, izvērtēta situācija, tostarp sociālajā jomā. "Kad būs valdības lēmumi, tad arī būs jāievieš procesi dzīvē," skaidro D. Lagzdīņa.

Pārslodze ir, variantu nav

"Varbūt rudenim neesam tik gatavi ar štatīem, bet darbinieki vienmēr ir tikuši galā," teic D. Lagzdīņa. Trūkst sociālās palīdzības organizatoru, kuri strādā ar klientiem un kuru pienākums ir noformēt dokumentus pabalstiem. To varētu paveikt arī citu jomu speciālisti, piemēram, ekonomisti, grāmatveži u.c., kas, iespējams, risinātu speciālistu trūkumu, bet likumā noteikts, ka arī viņiem obligāti jābūt sociālā darbinieka izglītībai, skaidro

dienesta pārstāvji.

"Ilgstošs darbinieku trūkums Sociālajā dienestā ietekmē darba kvalitāti, lēmuma pieņemšanas termiņa ievērošanu, ir darbinieku pārslodze. Saprrotam, ka mūs sagaida klientu skaita pieaugums, līdz ar to darba apjoms pieaugs, kas radīs darbinieku izdegšanu, kadru mainību. Taču Sociālais dienests vienmēr ir sniedzis atbalstu saviem pilsētas iedzīvotājiem un ir gatavs prognozētajai situācijai rudenī – nav jau variantu!" saka dienesta pārstāve. "Mums būs jāspēj nodrošināt darba ritmu tā, lai darbinieki varētu uzklaut, aptvert katra cilvēka situāciju, raizes un apstrādāt informāciju, pieņemt lēmumus. Dienestā ir vairākas sociālā darba vakances," viņa norāda.

Dienestā cer, ka vismaz daļu vakancu varēs aizpildīt augustā. "Šis nav mentāli viegls darbs, tādēļ bieži cilvēki izvēlas darīt ko citu. Tāpat tie, kuri studē, – nav teikts, ka viņi ir liepājnieki un gribētu strādāt Liepājā," saka S. Altāne.

Nevajaļg liekus iesniegumus

Dienvidkurzemes novada pašvaldības Sociālā dienesta vadītājas vietniece Oksana Strēle stāsta, ka dzīves kopējās sadārdzināšanās dēļ cilvēkiem kļūst aizvien grūtāk samaksāt par pakalpojumiem, pārtikas, medicīnas preču iegādi un citām primāri nepieciešamajām lietām. "Tāpēc plānojam, ka pabalstu un palīdzības saņēmēju skaits rudenī varētu pieaugt būtiski. Tas savukārt radīs emocionālo spriedzi cilvēkos, jo lūgt palīdzību ne vienmēr ir viegli," viņa atzīst.

Tāpat rudens pusē lielākajai daļai Ukrainas civiliedzīvotāju,

EKSPERTE

Elīna Celmiņa,
Labklājības ministrijas valsts sekretāra vietniece

– **Kas no sociālā atbalsta pasākumiem iedzīvotājiem energoresursu krīzē būs uz valsts un kas uz pašvaldību pleciem?**

– Valdības informatīvajā ziņojumā viena daļa ir vispārējā, uz ienākumu vērtēšanu balstītie pasākumi zemu ienākumu mājāsaimniecībām un sociālajām grupām, otra daļa – cenu līmeņa daļējai kompensēšanai. Konkrēti ikmēneša pabalsti apkures sezonā paredzēti cilvēkiem ar invaliditāti, senioriem un ģimenēm, kuras saņem bērnu ar invaliditāti kopšanas pabalstu. Mājokļu pabalstiem būs labvēlīgāka aprēķina formula. Tos piešķir pašvaldība, bet 50 procentu apmērā finansē valsts. Trešā daļa ir Ekonomikas ministrijas piedāvātie pasākumi – atbalsts centralizētai siltumapgādei (saņemot mazāku rēķinu), dabasgāzes,

kas raduši patvērumu Latvijā, būs beidzies valsts noteiktais atbalsta termiņš. "Veicot pieejamo datu analīzi, redzams, ka vairums šo iedzīvotāju pie mums plāno palikt ilgāku laiku un, iespējams, pat pavisam. Daļai cilvēku nebūs iespēju strādāt algotu darbu (var būt vairākas problēmsituācijas, mazi bērni utt.). Ļoti ceram, ka valsts turpinās meklēt risinājumus un atbalstīt pašvaldības šajā jautājumā," pauž O. Strēle.

Par sociālo jomu pašvaldībā atbildīgais Dienvidkurzemes novada domes priekšsēdētāja vietnieks Andris Jankovskis atzīmē, ka pašvaldības kapitālsabiedrības iepazīstinājušas ar iespējamiem apkures tarifiem. "Kāpums ir pat vairāk nekā simt procenti," viņš saka. Mazāks tas esot pilsētās, kur vairāk patērētāju. Iecere esot tarifu izlīdzināt. "Nevajadzētu daļīt iedzīvotājus kategorijās un dot pabalstus, varbūt labāk naudu ieguldīsim kapitālsabiedrībās, lai tās varētu

Burvju receptes nav

granulu un elektroenerģijas patērētājiem, kas lieto siltumsūkni apkurei. Pašlaik top regulējums atbalsta ieviešanas mehānisma izveidei. Kopā visa atbalsta pakete izmaksā 350 miljonus eiro.

– **Jau pašlaik pārslodze administratīvajā darbā spiež pamest novārtā darbu ar cilvēkiem, un sociālajos dienestos prognozē, ka rudenī kļūs vēl sarežģītāk.**

– Saistībā ar lielāku slodzi Ukrainas civiliedzīvotāju apkalpošanas un mājokļu pabalsta piešķiršanas dēļ cilvēki jau šajā pavasarī dienestos vērsās biežāk. Tiek nodrošinātas valsts mērķdotācijas piemaksām darbiniekiem. Lielākā daļa uz tām var pretendēt. Ikgadējā budžetā kā bāze šīs piemaksas nav iestrādātas, katru gadu labklājības ministram par tām jācinās. Šogad no 1. jūlija mainījās valsts un pašvaldības darbinieku amata katalogs. Pamatā algu saviem darbiniekiem maksā pašvaldība, ministrija var tikai piešķirt. Redzējām, ka reti kura pašvaldība izmainīja algas, tiecoties uz augstāko atlīdzības punktu. Protams, jāsauglabā balanss ar citiem amatieriem un kopējo finanšu kapacitāti. Nenoraidu, ka šāda situācija eksistē, bet katra puse iespēju robežās cenšas to risināt.

– **Piemaksāt var tad, ja ir**

kam, bet pašvaldībās ilgstoši ir sociālo darbinieku vakances. Kā atrisināt kadru trūkumu?

– Liepāja ir privileģētā situācijā ar savu augstskolu, kas parasti nozīmē, ka tuvumā ir cilvēki, kas ieguvuši izglītību. Man nebūs burvju receptes, kā novērst darbaspēka trūkumu, jo nav ieviesta sistēma, ka pēc augstskolas norīko strādāt uz noteiktu laiku. Mēģinām operēt ar tiem resursiem, kas mums ir, – kolektīvu, attieksmi, elastīgu darba laiku. Ir no svara, lai arī darba vieta būtu pievilcīga, ne tikai alga.

– **Kā īstenot likumu pēc būtības, nevis pēc burta gadījimos, kad cilvēkam ar zemiem ienākumiem, piemēram, pensija par nepilnu eiro pārsniedz sliekšni, lai senioru atzītu par maznodrošināto?**

– Ar mājokļa pabalstu šī problēma vairs nepastāv, jo izvērtē ienākumus un izdevumus mājoklim. Brīdī, kad indekss pensijas, ministrijā saņemam pa kādam zvanam, ka pensija indeksējusies par trim eiro virs jaunā sliekšņa un viņš kaut ko pazaudē otrā pusē. Vai neveikt indeksāciju? Tas arī nav risinājums. Robežšķirtne pastāvēs vienmēr. Vienreizējos specifisko vajadzību segšanai domātos pabalstus pašvaldība var segt joprojām pēc saviem kritērijiem.▶

IENĀKUMU SLIEKŠŅI STATUSU PIEŠĶIRŠANAI

Valstī

Trūcīgas mājāsaimniecības mīnāmālais ienākumu sliekšnis ir 272 eiro pirmajai vai vienīgajai personai mājāsaimniecībā un 190 eiro pārējām personām mājāsaimniecībā.

Maznodrošinātas mājāsaimniecības ienākumu sliekšni katra pašvaldība ir tiesīga noteikt ne augstāku par 436 eiro pirmajai vai vienīgajai personai mājāsaimniecībā un 305 eiro pārējām personām, bet ne zemāku par noteikto trūcīgas mājāsaimniecības ienākumu sliekšni.

Maznodrošinātas mājāsaimniecības ienākumu sliekšņi:

Liepājas pilsētā – mājāsaimniecībā, kurā ir vismaz viena pilngadīga persona darbspējīgā vecumā, 336 eiro pirmajai vai vienīgajai personai un

235 eiro pārējām personām;
● mājāsaimniecībā, kurā vecāks vai likumiskais pārstāvis viens audzina bērnu vai visas personas ir valsts vecuma pensijas vecumu sasniegušas personas vai personas ar invaliditāti un šo personu aizgādībā vai aizbildnībā ir bērni, 375 eiro pirmajai personai un 263 eiro pārējām personām;
● atsevišķi dzīvojošai vienīgajai personai mājāsaimniecībā, kura ir sasniegusi valsts vecuma pensijas vecumu vai ir persona ar invaliditāti, – 390 eiro.

Dienvidkurzemes novadā – ja mājāsaimniecības ienākumi nepārsniedz 327 eiro vienai personai un 229 eiro par katru nākamo personu mājāsaimniecībā.

AVOTS: PAŠVALDĪBU SOCIĀLIE DIENESTI